

QÜESTIÓ DE... MEMÒRIA?

Aquesta activitat és una dinàmica que ajudarà a treballar el concepte de la injustícia en l'assignació de recursos i oportunitats.

Instruccions prèvies

- Encara que el text que lliurarem és el mateix per a tots els grups, cada un disposa d'unes pautes diferents a l'hora de transmetre el missatge. Quan es reparteixen les instruccions i s'expliquen els dubtes, no es pot fer en veu alta per a tots.
- Es lliura el missatge als qui ocupen la primera posició (A), el memoritzen i el tornen. Només pot prendre notes el grup 1.

Desenvolupament

- Dividiu els alumnes en tres grups, tan similars com siga possible pel que fa al nombre. Lliureu a cada grup el seu full d'instruccions.
- Quan tots hagen comprés les instruccions, demaneu a cada grup que es col·loquen en línia, asseguts en tres files, de manera que els tres grups hi estiguen tan allunyats com siga possible. Crideu als qui ocupen la primera posició perquè memoritzen el missatge.
- Quan tots els grups han passat els seus missatges, les persones de l'última posició lliguen el missatge que han escrit i les pautes del seu grup, començant pel grup 3 i acabant per l'1.
- Després, llegiu el missatge original i reflexioneu amb l'alumnat amb preguntes com aquestes:
  - Quin ha sigut el grup que ha transmés el missatge més fidelment?
  - És just valorar igual els tres grups? Per què?
  - Com us heu sentit fent l'activitat?
  - Les condicions han sigut iguals per a tots?
  - Penseu que, amb un repartiment just de les possibilitats, els grups podrien aconseguir resultats similars?
  - Com definiríeu amb una sola paraula les condicions dels grups en aquesta activitat?

Instruccions grup 1

Heu de col·locar-vos en fila segons l'esquema següent:
A B

Començant per la persona que ocupa el lloc A, heu de transmetre oralment el text que se us donarà al llarg de tota la fila, fins a qui té l'últim lloc (B). La comunicació es fa en veu baixa, i no pot parlar més d'un component del grup alhora.

Podeu preguntar i aclarir dubtes amb la persona que us passa la informació i prendre notes, encara que no podeu ensenyar-les a la persona següent quan us toque transmetre-la.

Al final, qui ocupa el lloc B apunta el missatge que li transmeten.

Instruccions grup 2

Heu de col·locar-vos en fila segons l'esquema següent:
A B

Començant per la persona que ocupa el lloc A, heu de transmetre oralment el text que se us donarà al llarg de tota la fila, fins a qui té l'últim lloc (B). La comunicació es fa en veu baixa, i no pot parlar més d'un component del grup alhora.

Podeu preguntar i aclarir dubtes amb la persona que us passa la informació.

La persona que ocupa el lloc B, única del grup que té paper i llapis, apunta el missatge que li transmeten.

Instruccions grup 3

Heu de col·locar-vos en fila segons l'esquema següent:
A B

Començant per la persona que ocupa el lloc A, heu de transmetre oralment el text que se us donarà al llarg de tota la fila, fins a qui té l'últim lloc (B). La comunicació es fa en veu baixa, i no pot parlar més d'un component del grup alhora.

Heu de memoritzar la informació que se us passa. El missatge ha de ser transmés una sola vegada, no es pot repetir, preguntar ni sol·licitar qualsevol tipus d'aclariment.

La persona que ocupa el lloc B, única del grup que té paper i llapis, apunta el missatge que li transmeten.

TEXT

“Segons la FAO, es produeix suficient per a alimentar quasi el doble de la població mundial actual. Però, així i tot, segueix havent-hi aproximadament 800 milions de persones que no poden menjar, a les quals no se'ls reconeix de manera real el seu dret fonamental a alimentar-se.”

CALCULA, INVESTIGA, QÜESTIONA... SETEMBRE

Expliqueu el concepte d'índex de desenvolupament humà (IDH) utilitzant com a suport el pòster corresponent. Projecteu la infografia i comenteu les dades que hi ha.

- Us sembla just el repartiment dels diners que s'ha fet?
- Creieu que podríeu eixir en tres dels grups?
- Mireu altres maneres de repartir-los. Busqueu la manera més justa de fer-ho:
- A quant tocaria cada persona?
- El nostre país està en el grup dels 19 als quals els tocarien 4,50 €. Per tant, això seria el que us correspondria. Quan es reparteix d'una altra manera:
- Sou conscients del que significaria per al vostre "benestar"?
- Estaríeu disposats a fer aquest repartiment?

OMPLIM MENJADES

Aquesta activitat és una dinàmica que ajudarà a reflexionar sobre la manera injusta en què estan repartits els aliments al món.

Instruccions prèvies

- Imprimiu la plantilla A tan gran com pugueu i lliureu-ne una a cada grup. Prepareu tres llapis de colors per grup: un roig, un blau i un groc.
- Els grups en què es dividiran representen els països classificats pel seu IDH, encara que en principi no els ho direu: grup 1, IDH molt alt; grup 2, IDH alt; grup 3, IDH mitjà; grup 4, IDH baix. A cada grup li lliureu la seua fitxa.

Desenvolupament

- Dividiu la classe en 4 grups.
- Lliureu a cada grup els seus materials, llegiu en veu alta les instruccions que hi ha en la fitxa de treball i resoleu tots els dubtes que tinguen.
- Quan els grups han realitzat el seu treball, poseu les plantilles a la vista i feu reflexions a partir de preguntes com aquestes:
  - A algun grup li ha sigut difícil distribuir els aliments que tenia? Per què?
  - Què ens crida l'atenció sobre la distribució dels aliments?
  - Us sembla just el repartiment d'aliments que s'ha fet? Esteu contents amb el que us ha tocat?
  - Les dietes que hi ha ens semblen equilibrades? Per què?
  - Aquest repartiment d'aliments s'ha fet a l'atzar, passa el mateix amb el lloc on naixem? Segons veieu, això influeix en la nostra alimentació? Quines conseqüències pot tindre en la vida d'una persona?

CALCULA, INVESTIGA, QÜESTIONA... GENER

En aquesta infografia, i agrupats segons l'IDH dels grups de països, es veu el consum de diferents productes per habitant i any. Les dades completes són¹:

Productes	Països segons l'IDH				Dades per a Espanya
	MA	A	M	B	
Blat	94	84	59	30	94
Arròs	14	27	48	40	8
Dacsa	7	16	36	35	2
Carn de vaca	18	11	8	6	12
Carn de porc	31	11	7	2	49
Carn de pollastre	29	30	13	5	29
Peix	21	17	15	10	29

- Què és el primer que ens crida l'atenció quan veiem la imatge?
- Quin tipus d'alimentació reflecteixen les columnes en els diferents grups de països?
- Considereu que les dades d'Espanya reflecteixen la vostra dieta? Per exemple: en quins productes que consumeixes està present el blat? Quantes vegades a la setmana consumeixes carn? I peix?... Reflexioneu en gran grup.

NIVELL DE SECUNDÀRIA

Tenint en compte la quantitat d'habitants de cada grup de països, si els hàbits de consum de la població dels països d'IDH molt alt (19 % dels habitants) s'estengueren a tota la població mundial (7.300 milions de persones):

- Quina seria la quantitat total necessària dels diferents aliments?
- Quantes persones es podrien alimentar a la terra a partir de la producció de 2014? (Dades de la infografia de novembre).

¹ Font: Web FAOSTAT, dades de l'any 2013, últim disponible.

ANNEX PER A IMPRIMIR

PLANTILLA A: organització de les menjades																		
Desdejuni																		
Esmorzar																		
Dinar																		
Berenar																		
Sopar																		

ANNEX PER A IMPRIMIR

FITXA DE TREBALL PER AL GRUP 1

En la plantilla A, heu de distribuir els quadres que teniu al llarg de les diverses menjades del dia i pintar-los segons el color del tipus d'aliment corresponent. De cada color teniu un nombre màxim de quadres que podeu pintar:

Carn, color roig	26 quadres
Peix, color blau	7 quadres
Cereals, color groc	38 quadres

IMPORTANT:

Heu de distribuir la totalitat dels quadres que teniu.

No cal que completeu totes les menjades, podeu descartar-ne alguna. Compte! Un quadre roig no equival a una peça de carn, ni un quadre blau a una peça de peix, etc. No feu la distribució pensant d'aquesta manera.

FITXA DE TREBALL PER AL GRUP 2

En la plantilla A, heu de distribuir els quadres que teniu al llarg de les diverses menjades del dia i pintar-los segons el color del tipus d'aliment corresponent. De cada color teniu un nombre màxim de quadres que podeu pintar:

Carn, color roig	17 quadres
Peix, color blau	6 quadres
Cereals, color groc	42 quadres

IMPORTANT:

Heu de distribuir la totalitat dels quadres que teniu.

No cal que completeu totes les menjades, podeu descartar-ne alguna. Compte! Un quadre roig no equival a una peça de carn, ni un quadre blau a una peça de peix, etc. No feu la distribució pensant d'aquesta manera.

FITXA DE TREBALL PER AL GRUP 3

En la plantilla A, heu de distribuir els quadres que teniu al llarg de les diverses menjades del dia i pintar-los segons el color del tipus d'aliment corresponent. De cada color teniu un nombre màxim de quadres que podeu pintar:

Carn, color roig	9 quadres
Peix, color blau	5 quadres
Cereals, color groc	47 quadres

IMPORTANT:

Heu de distribuir la totalitat dels quadres que teniu.

No cal que completeu totes les menjades, podeu descartar-ne alguna. Compte! Un quadre roig no equival a una peça de carn, ni un quadre blau a una peça de peix, etc. No feu la distribució pensant d'aquesta manera.

FITXA DE TREBALL PER AL GRUP 4

En la plantilla A, heu de distribuir els quadres que teniu al llarg de les diverses menjades del dia i pintar-los segons el color del tipus d'aliment corresponent. De cada color teniu un nombre màxim de quadres que podeu pintar:

Carn, color roig	4 quadres
Peix, color blau	3 quadres
Cereals, color groc	35 quadres

IMPORTANT:

Heu de distribuir la totalitat dels quadres que teniu.

No cal que completeu totes les menjades, podeu descartar-ne alguna. Compte! Un quadre roig no equival a una peça de carn, ni un quadre blau a una peça de peix, etc. No feu la distribució pensant d'aquesta manera.